

Miniszteri expozé

Tisztelt Elnök Asszony!

Tisztelt Ház!

A Kormány T/2082. szám alatt törvényjavaslatot nyújtott be a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről.

A címből ítélve, első látásra úgy tűnhet, hogy egy száraz, unalmas jogi szövegről fog szavazni az Országgyűlés. Ezen expozé keretét is kihasználva szeretném megvilágítani azt a hátteret, amely a javaslat kidolgozását szükségessé tette. Ne feledjük: évente mintegy 400-450 MrDFT támogatás kifizetésére kerül sor, több mint 200 ezer gazdának, gazdálkodónak. E pénzköltés az Európai Unió által szigorúan szabályozott és ellenőrzött.

Mint Önök előtt is ismert, az Európai Unió közös agrárpolitikájában 2007. és 2013. között jelentős változások következnek be. A közös agrárpolitika két pillére úgy, mint a piacsabályozás, valamint az agrár-vidékfejlesztés pénzügyi értelemben is önállósodott. A korábbi, jelentős részben a strukturális alapokból történő finanszírozás helyett, létrejött két új önálló pénzalap, az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap (EMGA), valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA). Ezen pénzalapokat egészíti ki az Európai Halászati Alap (EHA).

Tisztelt Országgyűlés!

Mielőtt rátérnék a törvényjavaslattal kapcsolatos kérdésekre, előtte engedjék meg, hogy agrártámogatási rendszerünk néhány stratégiai kérdéséről is szót ejtsek.

A nemzeti agrártámogatási rendszerünk EU-konform átalakítása arra irányul, hogy **kialakítsuk azt a nemzeti agrártámogatási rendszert**, amely a 2007-2013 közötti időszakban működtethető hazánkban, és amely szervesen kapcsolódik az uniós forrásokra épülő támogatásokhoz.

2007. május 1-jét követően már csak teljes mértékben EU-konform nemzeti támogatási rendszerek működtethetők. A nemzeti támogatásokat szabályozó uniós rendelkezések (iránymutatás, jogszabályok) december második felében **jelentek meg**. Az új – 2007-től hatályba lépő – szabályok több területen jelentős szigorításokat tartalmaznak.

Az uniós rendelkezések figyelembe vételével a 2007. évben működtetni kívánt nemzeti támogatásokat (a top up kivételével) **két lépcsőben** tervezzük meghirdetni:

- = **2007. január 1. és április 30. között** alapvetően a jelenleg érvényes szabályokat alkalmazzuk.
- = **2007. május 1-jét követően** már az új rendelkezések szerint kialakított és notifikált EU-konform támogatásokat működtetjük.

2007. január 1. és április 30. között ennek azon támogatásokat célszerű működtetni, amelyek:

- agrárpolitikai szempontból kiemelt jelentőségű támogatási jogcímek;
- május 1-jét követően nem tehetők EU-konformmá, de fontos, hogy 2007-ben még működhessenek;
- a folyamatosságot biztosítják a későbbiek során is működtetni kívánt támogatási programok esetében.

Természetesen a korábbi kötelezettség-vállalások által **determinált támogatási összegek** kifizetésére a továbbiakban is sor kerül.

Álláspontunk szerint fenti elvek alapján 2007. első négy hónapjában a jelenleg érvényes rendelet alapján célszerű megoldani:

- bizonyos erdészeti feladatok támogatását (magán-erdőgazdálkodás, jóléti- és parkerdőgazdaságok, erdei vasutak működtetésének támogatása);
- egyes hal- és vadgazdálkodási feladatok támogatását;
- az állatjóléti és haszonállat tartási szabályok okozta többletköltségek támogatását; (sertés-baromfi, 2008. évi kifizetéssel);
- a közösségi agrármarketing támogatását;
- az egyes élelmiszertermékek értékesítését segítő hitelekhez kapcsolódó támogatást;
- az állattenyésztési és tenyésztésszervezési feladatok támogatását (törzskönyvezés, tenyészértek-vizsgálat stb.);
- az állat- és növény-egészségügyi vizsgálatok és egyes állat-egészségügyi problémák megelőzésének és kezelésének támogatását;
- a meghatározott állatfajok bizonyos betegségektől való mentességének támogatását;
- egyes agrárinnovációs és kutatási feladatok támogatását;
- a vízkár-elhárítási létesítmények üzemeltetés, karbantartási támogatását;
- a biológiai alapok fenntartásának támogatását – az agrártermelés innovációs hátterének biztosítását megalapozó kutatások támogatása jogcím keretében;
- a jégeső-elhárítás támogatását.

Az EU Bizottsághoz eddig bejelentett és **elfogadott három támogatási konstrukciót** (állati hulladék ártalmatlanítása, termőföld vásárlás, birtokfejlesztési hitel támogatása) már 2007. V. 1. előtt az új rendszerben kívánjuk támogatni.

A fentiekén túl elbírálásra és kifizetésre kerülnek az **előzetesen elismert termelői csoportok** és a **BÉSZ**-ek 2006-ban beérkezett és befogadott pályázatait, de új pályázatok kiírására már nem kerül sor.

Tisztelt Országgyűlés!

A 2007. V. 1-je után működtetendő nemzeti támogatási konstrukciók közül kiemelt fontosságú az **őstermelők adókedvezménye, valamint a gázolaj jövedéki-adó visszatérítés**. A támogatási konstrukciókat változatlan formában javasoljuk 2007. május 1-je után is működtetni.

A nemzeti hatáskörébe tartozó támogatási konstrukciók közül néhány esetben már megtörtént az EU felé a bejelentés, sőt a jóváhagyás is. Ezek a következők:

- az Európai Bizottság jóváhagyta a mezőgazdasági termelőknél **elhullott állatok megsemmisítési költségeinek támogatását**.
- ugyancsak elfogadta az Európai Bizottság az **agrárkár-enyhítés új rendszerét** tartalmazó támogatási konstrukciót. Az erről szóló törvény, valamint a végrehajtási rendelet kihirdetésre került, az új rendszer 2007-től hatályba lépett;
- a napokban kaptuk meg az értesítést, hogy az Európai Bizottság jóváhagyta a **birtok-összevonási célú termőföldvásárlás támogatását**, valamint a **kedvezményes birtokfejlesztési hitelt tartalmazó támogatási konstrukciót**

és hozzájárult e támogatási rendszerek 2009. december 31-ig történő alkalmazásához. E támogatási konstrukciók meghirdethetők.

Tisztelt Országgyűlés!

A jelenleg létező nemzeti támogatási konstrukciók felülvizsgálata és EU-konform átalakítása alapján 2007. V. 1. után – az Európai Bizottság egyetértése esetén – az alábbi támogatási konstrukciók bevezetését és működtetését tervezzük:

Erdészeti feladatok támogatása

- Magán erdőgazdálkodás támogatása
- Jóléti és parkerdő fenntartás támogatása
- Erdei vasutak működésének támogatása

Termőföld hasznosítás támogatása

- Birtokösszevonási célú termőföld vásárlás támogatása

Hal- és vadgazdálkodás támogatása

- Természetes vizek halállományának és a halak élőhelyének szinten tartásának, fejlesztésének támogatása
- A vadászható állatfajok természetes állományának, és azok élőhelye megőrzésének, védelmének támogatása

Állattenyésztési, tenyésztésszervezési feladatok támogatása

- Törzskönyvezés, teljesítményvizsgálat, tenyészérték-megállapítás támogatása
- Állatjóléti és haszonállattartási szabályok okozta többletköltségek támogatása (vágóbaromfi és vágósertés esetében)
- Hal tenyészanyag felhasználás támogatása

Állategészségügyi támogatások

- Állat- és növényegészségügyi vizsgálatok támogatása és egyes állategészségügyi problémák megelőzésének és kezelésének támogatása
- Meghatározott állatfajok bizonyos betegségektől való mentességének támogatása
- Elhullott állatok megsemmisítési költségeinek támogatása

Agrárfinanszírozás támogatása

- Birtokfejlesztés támogatása (kedvezményes hitel útján)
- Egyes mezőgazdasági beruházásokhoz kapcsolódó támogatás (kamattámogatás, lízing díj kamattámogatás és intézményi kezességvállalás útján)

Közösségi agrármarketing támogatás

- Bel- és külföldi kiállításokon való részvétel támogatása
- Marketing programok támogatása

Fenti támogatási konstrukciók közül **leginkább problematikus** a sertés, baromfi haszonállattartási támogatás, amely jelenlegi formájában biztosan nem tartható fenn. Az uniós szabályok lehetséges mértékű figyelembe vételével megkísérljük a konstrukció bejelentését, mely azonban csak a kötelező mértéket meghaladó állatjóléti és környezetvédelmi előírások vállalása és betartása esetén látszik lehetségesnek.

Amennyiben az Európai Bizottság nem járul hozzá e támogatás működtetéséhez, úgy a párhuzamosan bejelentett állategészségügyi támogatások mértékeinek növelését tervezzük.

Az Európai Bizottságnak bejelentendő és elfogadásra kerülő **új támogatási konstrukciók** meghirdetésére 2007. V. 1. után kerülhet sor.

Tisztelt Országgyűlés!

2007-től kezdődően – az átmeneti időszak lejártával – a SAPS-ot alkalmazó új tagállamok kivételével minden tagállam bevezette az SPS-t. Ennek következtében több közvetlen támogatást teljesen elválasztottak a termeléstől, illetve a vonatkozó szabályok szerint egyes támogatások csak részlegesen termeléshez kötött formában maradnak továbbra is fenntarthatóak.

Ez azt jelenti, hogy Magyarország is kénytelen gyökeresen átdolgozni top up rendszerét, mivel az eddig teljes mértékben a termeléshez kötött nemzeti kiegészítő támogatások 2007-től csak a KAP reformban meghatározott opciók mértékéig köthetőek a termeléshez. Bár az EU Bizottság a 2007-től a SAPS keretében alkalmazandó top up-ra vonatkozó iránymutatását 2006. dec. 13-án visszavonta, de bizonyossá tette, hogy az eddigi rendszer nem tartható fenn változatlan formában.

Előzetes elképzeléseink szerint a magyar mezőgazdaság helyzete, rövid és hosszú távú érdekei alapján olyan megoldás **indokolt, amikor** az opciók mértékéig fenntartjuk a termeléshez kötött támogatást, és a fennmaradó részt termeléstől elválasztott módon, történelmi bázis alapján adjuk. Ez esetben ugyanis az állattenyésztési támogatások lehetséges mértékű termeléshez kötésével biztosítható az ösztönzés, a történelmi bázis alapján folyósított támogatás pedig megkönnyíti az SPS-rendszerre történő későbbi átállást és az alapvető fontosságú ágazatokban (pl. tej-, gabonafélék) biztosítja a termelők részére a szükséges kompenzációt.

Tisztelt Országgyűlés!

Néhány kiemelt mérlegelést igénylő kérdésről külön is szeretnék szólni.

Az uniós szabályok 2007. évtől kezdődően kötelezően előírják a tejtámogatás termeléstől való elválasztását. Ez azt jelenti, hogy a támogatás a kvótán alapuló történelmi bázis alapján továbbra is oda adható, de nincs termelési kötelezettség. **Kérdés**, hogy történelmi bázisként itt is a 2006. évet, vagy a 2007. III. 31-ei állapotot vegyük figyelembe. Ez utóbbi tartalmazná a pótlólag kiosztott kvótákat is, ezért e módszert támogatjuk.

Az un. GOFR top up keretében több lehetőség közül választhatunk:

- a lehetséges 25%-os mértékben fenntartjuk a termeléshez kötött GOFR top up támogatást;
- a termeléstől elválasztva, történelmi bázis alapján állapítjuk meg és folyósítjuk a GOFR támogatást (ez esetben nincs termelési kötelezettség);

A döntésnél mérlegelni kell a kukorica intervenció megszűnését, valamint a komplett gabonapiaci reform várható bekövetkezését (Mariann Fischer Boel biztos asszony a közelmúltban erről nyilvánosan beszélt). Mindezeket figyelembe véve egyértelműen az utóbbi változat – a termeléstől elválasztott GOFR top up bevezetése – látszik indokoltnak.

A történelmi bázis alapjának és kezelési módjának meghatározása szintén sok gondot okoz.

Az uniós rendelkezések szerint csak lezárt év választható történelmi bázis időszaknak. Ebből adódóan történelmi bázisidőszak lehet

- 2006. év, vagy
- 2005-2006. évek átlaga

Mindkét változat mellett felsorolhatók érvek és ellenérvek, az egyszerűbb végrehajtás szempontjai inkább az első változat mellett szólnak.

A támogatás kiosztásának alapja a bázisidőszakban kapott támogatási összeg lenne, de tájékoztató jelleggel, jogcímenként közölnénk a természetes adatokat is. Ez lehetővé teszi, hogy a későbbiekben fönntartsuk a maximális támogatás lehívásának esélyét.

Az előzőekben vázolt 2007. évi top up rendszerre történő átállás az eddighez képest jelentős változást okoz. Kiemelt fontosságú a széles körű egyeztetés és a feszített határidők betartása. A főbb lépések a következők:

A 2007. évi magyar top up koncepciók javaslatot informálisan egyeztetjük az Európai Bizottság illetékeseivel (ennek alapján kisebb változások lehetségesek), a termelők érdekképviselőivel, a termékpályák képviselőivel, valamint az érintett kormányzati szervekkel. Ennek alapján február közepére kialakul a lehetséges mozgástér és körvonalazhatók a magyar érdekeknek leginkább megfelelő megoldási módok.

Fentiek alapján – a Kormány egyetértése és felhatalmazása esetén – legkésőbb március végére meghirdethető a 2007. év utáni top up rendelet, mely tartalmazza a termeléshez kötött támogatásokat, azok mértékét, valamint a bejelentés határidejét. (Ez utóbbi szándékunk szerint nem változna.) A történelmi bázis alapján folyósítható támogatásokat és azok összegeit a megadott szabályok szerint az MVH állapítja meg és október végéig közli az érintett termelőkkel.

Tisztelt Országgyűlés!

A bizottsági viták alkalmával hangsúlyos kérdésként vetődött fel, hogy ha elfogadjuk ezt a törvényjavaslatot, az mennyiben lesz jobb a gazdáknak, gazdálkodóknak. Olcsóbb lesz-e a működtetés, gyorsabb lesz-e az ügyintézés, nagyobb lesz-e a jogbiztonság. Mindhárom kérdésre igen választ tudok adni.

Aki egy kicsit járatos az agrártámogatási rendszerünkben, annak számára egyértelműnek tűnik az a megállapítás, miszerint eddig a szabályozási környezetet, valamint az intézményi végrehajtási kereteket nem feltétlenül a rendszerszerű megközelítés jellemezte. Legyünk önkritikusak magunkhoz, a korábbiakban a speciális lobbyérdekek jelentősen rányomták a bélyegüket a végrehajtási kérdésekre is. Szinte ahány jogcím, annyi eljárásrend és annyi intézményi végrehajtási rend. Hosszú távon ezt fenntartani nem lehet. Ezért a Kormány arra az álláspontra helyezkedett, hogy az agrárigazgatás intézményi struktúráját jelentősen egyszerűsíti, a párhuzamosságokat megszünteti. Ebbe az átalakulási folyamatba illik bele az az elképzelés is, miszerint a végrehajtás hatékonyságát nagyban segíteni fogja az a körülmény, hogy ha a különböző eljárásrendek körül megkeressük a közös pontokat, megszüntetjük a felesleges bürokratikus előírásokat.

A fentieket is figyelembe véve a javaslat célul tűzi ki, hogy az EMVA, EMGA, és az EHA, valamint a megmaradó nemzeti támogatások esetében egységes intézményi és végrehajtási kereteket alakít ki az elkövetkezendő hét évre.

Tisztelt Országgyűlés!

Szintén a bizottsági viták során vetődött fel, hogy van-e valamilyen EU előírás alapuló szabályozási kötelezettségünk, ami miatt az Országgyűlésnek törvényt kell alkotni. Előljáróban szeretném leszögezni, hogy a javaslat nem a hagyományos értelemben vett jogharmonizációs folyamatban illeszkedik, hanem a közvetlenül is alkalmazandó közösségi jogszabályok nemzeti végrehajtásához szükséges technikai szabályokat tartalmazza. A végrehajtás megszervezése minden tagállamnak saját hatásköre. Erre figyelemmel minden tagállamnak saját magának kell kialakítania a nemzeti jogrendjébe illeszkedő végrehajtási szabályokat.

Jogosan vetődik fel a kérdés, hogy milyen program megvalósítását szolgálja a javaslat. Nyugodtan merem állítani, hogy olyan javaslat fekszik Önök előtt, amellyel kapcsolatban mindenki számára pontosan megismerhetők azok a stratégiai célkitűzések, illetve programelképzelések, amelyek végrehajtására vállalkozunk. Elegendő csak felmenni a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium honlapjára és minden információt megkaphatnak ott. Az is tény, hogy az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programmal kapcsolatban javaslatunkat elküldtük az Európai Uniónak és ezt megelőzően pedig széles körű társadalmi vita keretén belül adtunk lehetőséget a különböző szakmai és érdekképviselőknek, hogy az elképzelésekkel kapcsolatos álláspontjukat megfogalmazzák.

Tisztelt Országgyűlés!

A Mezőgazdasági Bizottság vitája során többször is elhangzott, hogy az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program elfogadottságát nagyban segítette volna, ha erről a Parlament nyilvánossága előtt is lehetett volna vitatkozni.

Ennek nincs akadálya!

Annak érdekében, hogy a vita érdemi legyen, röviden összefoglalnám az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programmal kapcsolatos kormányzati álláspontot.

Tisztelt Országgyűlés!

Az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásokról szóló 1698/2005/EK Tanácsi rendelet értelmében a tagállamoknak a Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtására Vidékfejlesztési Programot kell kidolgozniuk. A Vidékfejlesztési Program a rendelettel összhangban a 2007. január 1. és 2013. december 31. közötti időszakra vonatkozik.

Az említett rendelet szerint az EU vidékfejlesztési prioritásai a következők:

- a mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképességének javítása,
- a környezet és vidék állapotának javítása,
- az életminőség javítása a vidéki területeken, és a diverzifikáció ösztönzése,
- a helyi kapacitások kiépítése a foglalkoztatottság és diverzifikáció érdekében,

Magyarország az agrár-vidékfejlesztési nemzeti irányait (prioritásait) a következők szerint határozta meg az Új Magyarország Vidékfejlesztési Stratégiai Tervben:

- A mezőgazdaság, az élelmiszer-feldolgozás és erdészeti szektor versenyképességének javítása, a strukturális feszültségek enyhítése, a termelési szerkezetváltás elősegítése.
- A versenyképes agrár-gazdaság humán feltételeinek megteremtése, különös tekintettel az innovációs készség, a piacorientált szemlélet elterjedésére.
- A fenntartható termelés és földhasználat garanciáinak erősítése.

- A vidéki foglalkoztatási feszültségek csökkentése, a vidéki jövedelemszerzési lehetőségek bővítése, illetve a vidéki életminőség és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása.
- A helyi közösségek fejlesztése.

A fentiek végrehajtását szolgáló vidékfejlesztési program megteremti a tervidőszak agrár-vidékfejlesztésének támogatási kereteit, lefekteti a vidékfejlesztési program lebonyolítását végző intézményrendszer struktúráját és működési elveit, meghatározza az értékelés és a folyamatos ellenőrzés módszereit, eszközeit.

A programról 2006. november és 2007. február között széles körű társadalmi vita zajlott, melynek eredményeként – véleményünk szerint – megerősödött a program társadalmi elfogadottsága. A vita lehetővé tette, hogy a vidéki társadalmi igényeit minél inkább tükröző fejlesztési elképzelések kerüljenek be a programba.

A csatlakozásunk óta eltelt programozási időszak tapasztalatai alapján az AVOP-nál átfogóbb, az uniós elvárásokat is teljesítő akcióterv szintű részletességgel kidolgozott, ugyanakkor egyszerűbb program került kidolgozásra, amely várhatóan a végrehajtása során felmerülő esetleges problémák, új elvárások rugalmas kezelésére is alkalmas.

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program végrehajtásához az Európai Unió 1035 ezer Md Ft-tal járul hozzá, mely kiegészül az EMVA rendelet előírásai szerinti nemzeti hozzájárulással. Ezek eredményeként a tervidőszakban 1403 ezer Md Ft társfinanszírozási összeg szolgálja a programban szereplő célok megvalósítását.

A mezőgazdaság és az élelmiszer-feldolgozás versenyképességét a hazai és nemzetközi piacok megtartását csak a beruházási és fejlesztési támogatások eddigi rendszerének átalakítása esetén leszünk képesek elérni. Ezért alapvető, hogy a programban szereplő támogatások az innovációhoz, a jó minőségű termékek előállításához, az energia és költségmegtakarítást eredményező megoldásokhoz, a környezetvédelemhez és az állatok jólétét biztosító körülmények megteremtéséhez kapcsolódjanak. A versenyképesség nem érhető el fokozott technikai és technológiai megújulás nélkül. Az ágazat versenyképességének javítása szükségessé teszi a technikai fejlődésből eddig kimaradt termelők felzárkóztatását is. A versenyképesség a piacra jutás területén is külön intézkedéseket igényel, melyek közül kiemelendők a termelő közösségek érdekeit szolgáló projektek.

Nem valósulhat meg versenyképes mezőgazdaság a strukturális feszültség feloldása és a szerkezetváltást segítő intézkedések nélkül.

Az előzőek figyelembe vételével kiemelt jelentőségűek

- az energia célú növénytermesztés fokozása, a megújuló energiatermelésre vonatkozó szerkezetváltás elősegítése,
- az állattartás szerepének fokozása, az állattenyésztésben a versenyképesség és termékminőség javítása a környezetvédelmi és állatok jólétével kapcsolatos beruházásokon keresztül,
- a piaci lehetőségek kihasználásához a termelők, a feldolgozók és a kereskedők közötti együttműködés harmonizálása és erősítése szükséges. Ennek érdekében a termelők megerősítését szolgálja termelői szervezetek létrehozása és fejlesztése.
- a szerkezetváltás fontos terepe a kertészet fejlesztése, amely a diverzifikáció mellett foglalkoztatási szerepe miatt is indokolt,
- a versenyképesség elérése és fenntartása csak folyamatos innovációval, a résztvevők képzésével és továbbképzésével, az információs és üzemeltetési szolgáltatások megteremtésével és bővítésével biztosítható,
- az előzőek egyrészt igénylik az ágazat korszerkezet váltásának javítását, másrészt a fejlesztések lehetővé is teszik azt.

A sikeres mezőgazdaság megteremtését szolgáló a versenyképességet, a szerkezetváltást és a piaci képességet növelő intézkedésekre a program a támogatások 47%-át kívánja felhasználni.

Tisztelt Országgyűlés!

A vidéki térségek mind a népesség számát, mind azok életkörülményei, mind természeti és kulturális jelentőségét tekintve többirányú és összehangolt intézkedést igényelnek. A vidéki térségek legfontosabb szükségletei a vidéki vállalkozás fejlesztésére, a diverzifikáció ösztönzésére, a munkahelyteremtésre, a készségek és képzettség fejlesztésére, a színvonalasabb és szélesebb körű szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkoznak.

A vidékre jellemző alacsony foglalkoztatás, gazdasági és vállalkozói aktivitás, illetve a jövedelmi viszonyok javítása csak több és versenyképesebb vállalkozással, a nagyobb foglalkoztatást és jobb jövedelmezőséget eredményező gazdasági szerkezetváltással érhető el. Ehhez az eddigi intézkedéseken túlmenően bővíteni kell a vállalkozóvá válás lehetőségét, ösztönözve a mikro-vállalkozások gyarapodását, a mezőgazdasági termelésből kivezető gazdasági diverzifikációt eredményező tevékenységeket. A vidéki társadalmi tőke javításához elengedhetetlen a humán infrastruktúra színvonalának javítása. Ez a hagyományos módszereken túl új képző és készségfejlesztő programokon, tanácsadó szolgáltatásokon keresztül érhető el.

A vidék a természeti és kulturális örökség kiemelt hordozója, a vonzó táj a környezeti és kulturális értékek foglalkoztatási és gazdasági lehetőségeket biztosítanak a lakosság számára, ezért indokolt az ezek megőrzését célzó támogatások bővítése, illetve fenntartása. A vidéki településkép, az épített környezet minőségének javítása hozzájárul a lakosság helyben maradásához, a foglalkoztatási lehetőségek növeléséhez és a helyi önszerveződések kialakulásához, bővítéséhez. Ennek keretében szükség van az információáramlás, a hálózatépítés, valamint az ehhez szükséges infrastruktúra és intézményi háttér fejlesztéséhez.

A magyar mezőgazdaság és vidék jellegzetességei alapján a program az alábbi intézkedések megvalósítását támogatja:

- a diverzifikáció, a mikro-vállalkozások és a turizmus ösztönzése, különös tekintettel a nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálásra,
- az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, valamint a természeti és kulturális örökség megőrzése (falvak megújítása),
- a helyi kapacitásfejlesztés támogatása (LEADER, a készségek elsajátítására és ösztönzésére irányuló intézkedések).

A vidéki gazdaság fejlesztésére a program a rendelkezésre álló források 17%-át kívánja felhasználni.

A javaslat által érintett területek közül vélhetően az egyik legnagyobb vitát az fogja kiváltani, hogy kikről, milyen támogatási adatokat hozunk nyilvánosságra. Előjáróban szeretném leszögezni, hogy egészen 2009-ig e kérdéskör szabályozása kizárólag a tagállam hatáskörébe tartozik. Az eddig követett gyakorlatunk értelmében mindvégig arra törekedtünk, hogy az Európai Unió által megkövetelt minimum-követelményeknél szigorúbb feltételeket ne írjunk elő. Viszont észlelnünk kell azt a társadalmi igényt is, amelyik rendszeresen megnyilvánul az egyes támogatási adatok nyilvánosságával kapcsolatban. Ezért a korábbi merev szabályozáson enyhítve, a javaslat alapján lehetőséget látunk arra, hogy az úgynevezett normatív támogatások esetében is egyedi kérelem alapján, a szükséges információkat nyilvánosságra hozzuk. Nyitottak vagyunk a további egyeztetésre.

Tisztelt Országgyűlés!

Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk egyik fontos tapasztalata az, hogy ha meg akarunk felelni az EU által megkövetelt szigorú adminisztratív és pénzügyi követelményeknek, akkor az intézményhálózatunkban átlátható és egyértelmű irányítási, felelősségi viszonyokat kell kialakítani. A Mezőgazdasági Bizottság ülésén felvetődött, hogy a javaslat újabb állomás az úgynevezett elnöki irányítási rendszer kiépítése felé. Ebbe a vitába nem szeretnék most belemenni. Azt viszont egyértelműen szeretném leszögezni, hogy az Európai Uniót egyáltalán nem érdekli, hogy a tagállam milyen közigazgatási rendszert működtet, csak egy valamivel foglalkozik, biztosítani kell a közösségi pénzügyi érdekek hatékony védelmét. Szakítani kell azzal a hagyománnyal, hogy egy kölcsönösen egymásra mutogató, felelősségelhárító rendszert működtessünk. Erre figyelemmel felvállalom a javaslatnak azt a szemlélet módját, hogy az illetékes hatóság, az irányító hatóság csak akkor tudja hatékonyan ellátni a feladatait, ha erős és egyértelmű jogosítványokkal rendelkezik. Rendet akarok tartani ezen a területen.

Tisztelt Országgyűlés!

A javaslatot előzetesen megtárgyalta és általános vitára alkalmasnak találta szótöbbséges határozattal, az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottsága, egyhangú szavazással az Országgyűlés Költségvetési Bizottsága, valamint szótöbbséges/egyhangú (hétfőn üléseznek) szavazással az Országgyűlés Európai Ügyek Integrációs Bizottsága.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Országgyűlést, hogy a **T/2082. számú törvényjavaslatban** foglaltakat vitassa meg és azt sürgősséggel fogadja el.

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket.

2007. február 27.

Sajtóiroda